

KOLMARNS Edwin Hofma EMSD

Amphibious Advisor Allied Maritime Command in Northwood, UK

Het *Allied Maritime Command* (MARCOM) in Northwood is het maritieme hoofdkwartier van de NAVO; 29 van de 31 NAVO-landen zijn hier vertegenwoordigd. Ongeveer twintig Nederlandse militairen, mijzelf inclusief, zijn hier dagelijks werkzaam. MARCOM coördineert de inzet en oefeningen van lidstaten en partnerlanden gedurende vrede, tijdens crisis en gedurende conflicten. Daarbij voert Northwood het bevel over maritieme NAVO-eenheden, waaronder de *Standing NATO Maritime Groups* (SNMG's). Nederland leverde vorig jaar nog de commandant en het vlaggenschip van zo'n SNMG.

Het hoofdkwartier in de UK is het maritieme knooppunt van de NAVO. De informatie die MARCOM ontvangt van geallieerde- en partnerlanden, aangevuld met informatie over civiele scheepvaart van het *NATO Shipping Centre*, leiden tot *Maritime situational awareness*. Een goede informatiepositie is onontbeerlijk voor de bevelvoering en MARCOM's adviesrol richting SACEUR (*Supreme Allied Commander Europe*). MARCOM bestaat ruwweg uit: Command Group; Communication Division; COMSUBNATO (onderzeeboten); Plans Directorate; COMSURFNATO (surface forces); COM-MARAIR (maritime air NATO); NATO Shipping Centre.

'2023 is vanuit amfibisch oogpunt een bijzonder jaar'

De amfibisch ingestelde lezer merkt op dat MARCOM niet beschikt over een amfibische branche. Toch is hier wel degelijk behoefte aan amfibische expertise, daarom is de functie *AMPHIB advisor* in augustus 2021 aan de *Command Group* toegevoegd. De functie is een zgn. *Voluntary National Contribution* voor 24 maanden met de insteek de functie in de toekomst permanent aan het functiebestand toe te voegen.

Een veelvoud aan mijlpalen

Na een richtinggevend gesprek met de Plaatsvervangend Commandant der Zeestrijdkrachten ben ik gaan in dribbelen voor de functie. Het voorbereidingstraject voor de

functie bestond voornamelijk uit het lezen van relevante NAVO-documenten, een bezoek aan MARCOM, gesprekken met de *Senior National Representative* in Northwood en een bezoek aan Internationale Militaire staf in Brussel. Natuurlijk ontbraken gesprekken met NLMARFOR en Groepscommandant Operationele Eenheden Mariniers niet.

Mijn echtgenote Marjolijn en ik hebben overwogen om als gezin in het VK te gaan wonen. Maar onze twee adolescenten uit kun studie ritme halen en het opzeggen van Marjolijn haar baan weerhielden ons van die variant. Ik woon nu als boordplaatser in een prachtig appartement in Northwood op loopafstand van mijn werk en vlakbij de 'tube' die je na het werk en in het weekend naar hartje Londen brengt. Om het weekend vlieg ik naar huis, of een of meer gezinsleden komen mij hier opzoeken. Er is genoeg te doen in Londen en omgeving, bovendien heb ik het tij mee qua Britse, amfibische- en NAVO-mijlpalen. Een imposante koninklijke begrafenis van wijlen Queen Elisabeth II en de op handen zijde kroning van Koning Charles III zijn daar voorbeelden van.

Daarnaast is 2023 vanuit Amfibisch oogpunt een bijzonder jaar, 50 jaar UK/NL *Amphibious Force* genereert enerverende maritieme bijeenkomsten, zowel in Nederland als hier in het VK. Recentelijk verzorgden de *Royal Marine Corps Band* en de Marinierskapel der Koninklijke Marine nog een weergaloos optreden in de Royal Albert Hall in London. Ook de door de Nederlandse ambassade geor-

Leden van de NALES-werkgroep in maart 2023

ganiseerde *Nelson & de Ruyter talks* in *Queen's House* in Greenwich was een inspirerende bijeenkomst. Nederlandse en Britse historici schetsten o.a. de 'amfibische operatie' waarbij William of Orange (getrouwd met Princess Mary) in 1688 met 'protestante wind' in de zeilen op de kust van Devon landde. De opmars naar Londen met ongeveer 20.000 troepen verliep zonder noemenswaardige incidenten en leidde datzelfde jaar nog tot de kroning van King William of Orange die samen met Queen Mary II de scepter zwaaide. Toen Korporaal adelborst Hofma in 1988 met de KMJC-schip *Najade* meezeilde in een regatta ter ere van de '*William & Mary commemoration*' had hij nog niet zoveel notie van deze maritiem significante gebeurtenis. Naast maritieme geschiedenis was er meer die avond. Beide korpsen schetsten hun concepten van de toekomst, maar daarover later meer.

NATO Amphibious Leaders Expeditionary Symposium

Om mijn takenpakket te kunnen beschrijven is het nodig om het *NATO Amphibious Leaders Expeditionary Symposium* (NALES) te introduceren. De NAVO-ministeriële en *NATO-summit* in 2018 leidden tot de ontwikkeling van de zgn. *Reinforced Alliance Maritime Posture* (AMP). De beoogde maritieme versterking bevatte ook een amfibisch deel. NALES is daar een resultante van. Het doel van NALES is om de effectiviteit van geallieerde amfibische eenheden te vergroten. Zo stimuleert het de deelnemende landen om een multinationale brigade te vormen waarbij meerdere landen een amfibische taakgroep leveren die bestaat uit schepen, landingsvaartuigen, helikopters en marinierseenheden (ter grootte van een bataljon). Tijdens oefeningen zullen landen per toerbeurt het commando voeren over de Amfibische brigade. In 2022 is dit concept getest tijdens de oefening *Cold Response* in Noorwegen.

NALES bestaat uit een werkgroep en een *Delivery Board*. Commandant MARCOM is voorzitter hiervan. De *AMPHIB advisor* geeft invulling aan NALES door het leiden en organiseren van werkgroep bijeenkomsten en het voorbereiden van *Delivery Board* meetings. In de werkgroepen en *Delivery Board* zijn de volgende organisaties/commandanten vertegenwoordigd:

- Commander NATO Maritime Command
- Commander Joint Forces Command (Norfolk) & DCOM & COS
- Commander U.S. Marine Forces Europe / Africa
- CG United Kingdom Royal Marines & Commander UK Maritime Forces
- Commander French Maritime Forces
- Commander Italian Maritime Forces
- Commander Spanish Maritime Forces
- Commander Netherlands Maritime Forces
- Commander Turkish Maritime Forces
- Director Operations and Plans International Military Staff
- Chief of Naval Striking and Support Forces NATO
- Assistant Chief of Staff Strategic Development of the Force (SHAPE)

De *Board* adviseert NAVO-commandanten op het gebied van inzet, gereedstelling, voortzettingsvermogen en toekomstige behoeftestellingen. In opdracht van de *Board* ontwikkelt de werkgroep concepten die de huidige en toekomstige inzet en samenstelling van amfibische eenheden beschrijven. Wat binnen de NAVO opvalt is een verschil van opvatting over de inzet van deze eenheden. Waar een aantal landen nieuwe concepten ontwikkelen, houden Mediterrane landen zich voorlopig nog vast aan bestaande methodieken, waarbij relatief grote schepen en grote marinierseenheden een bijdrage leveren aan militaire operaties in crisis en conflict. Zij benadrukken de rol van amfibische eenheden bij humanitaire hulp en crisisbeheersingsoperaties. Er is consensus over de rol van het creëren van dilemma's bij de tegenstander door voorafgaand aan, of vroegtijdig in een conflict, amfibische eenheden naar zee te sturen. Daarmee confronteer je de tegenstander met militaire capaciteit die op onbekend tijdstip en onbekende locatie snel in actie kan komen.

'De dynamische inzet van Finse en Zweedse marinierseenheden is cruciaal voor de kustverdediging'

De ontwikkeling van o.a. hypersonische raketssystemen versterkte het besef van kwetsbaarheid van grote schepen dicht bij een kust en vormde de belangrijkste reden voor herbezinning op het huidige amfibische optreden. Het US *Marine Corps*, de *Royal Marines* en het Korps Mariniers ontwikkelden nieuwe concepten, die zich duidelijk onderscheiden van concepten waarin grote formaties vanaf grote schepen op een kust landen. De nieuwe nationale concepten richten zich op de (vaak heimelijke) inzet van kleine eenheden die, uitgerust met de modernste (autonome) systemen en vuursteunmiddelen, afbreuk doen aan het militaire vermogen van de tegenstander. Zo maken zij de inzet van grotere militaire formaties mogelijk. De kunst om tot een voor alle landen acceptabel concept te komen is het beschrijven van de mogelijkheden en niet het voorschrijven van de methode. Er bestaat geen NAVO-maal voor amfibische eenheden. Concepten kunnen naast elkaar bestaan en elkaar zelfs aanvullen.

Wat deze baan zo bijzonder maakt is de kans om de NAVO te leren kennen en bij te dragen aan de veiligheid van de Alliantie. Vooral deze periode, waarin ik mijn functie mag uitvoeren, is bijzonder. Op het nieuws volg je de ontwikkelingen omtrent de Russische invasie in Oekraïne. Deze heeft het belang van de alliantie onderstreept en heeft geleid tot het herzien van NAVO-plannen. Kortgezegd zullen de plannen de responsiviteit versterken en het aantal beschikbare eenheden verhogen; daarbij hanteert de NAVO een regionale focus, zodat eenheden snel kunnen ontplooiën op bekend terrein. Het is interessant om getuige te zijn van de ontwikkelingen en betrokken te zijn bij het maken en het testen van de plannen.

MARCOM-delegatie met de commandant van de Uusima-brigade en Hoofd Operaties Finse marine tijdens oefening *Freezing Winds*, 2022

Uitbreiding van de Alliantie

Het afgelopen jaar heb ik nauw contact onderhouden met de Finse en Zweedse delegatie in MARCOM. Beide landen hebben hun amfibische capaciteiten gepresenteerd voor de NALES *Delivery Board*. Met de toetreding van Finland (en waarschijnlijk binnenkort Zweden) kunnen we de Oostzee (Baltische zee) als binnenzee van de NAVO beschouwen. Dat plaatst het militair optreden in een gewijzigde context. Deze wijziging brengt o.a. met zich mee dat de NAVO kan beschikken over extra amfibische eenheden aldaar. In het kader van mijn functie heb ik de oefening *Freezing Winds* in Finland bezocht. Tijdens gesprekken met de operationele commandanten en de Finse marine-staf merkte ik een aantal zaken op.

De kustgebieden bestaan uit honderden eilanden. Gebruikmakend van de mogelijkheden tot ontplooiën of kanaliseren die de archipel biedt, passen beide landen tactieken toe die het predicaat '*littoral manoeuvre*' verdienen. Geïntegreerd met marine-eenheden alsook mobiele- en statische kustverdediging, voeren mariniers met snelle en kleine eenheden militaire acties uit, die een tegenstander de toenadering vanuit zee bijna onmogelijk maken. Zweden en Finland opereren geïntegreerd en zijn interoperabel. Finse mariniers spreken Zweeds, waarmee de Uusima daarmee de grootste Zweedssprekende brigade is. De Finse en Zweedse marinierseenheden leveren een cruciale bijdrage aan de kustverdediging. Zij hantieren de tactiek van dynamische inzet van kleine eenheden, die vanuit snelle vaartuigen of vanaf eilanden de tegenstander kunnen stoppen of verzwakken. Zij hebben

de beschikking over moderne vuursteunmiddelen en onderwater wapensystemen. Op die manier belemmeren ze de tegenstander de toegang tot de maritieme flank: een vorm van *sea denial*, zou je kunnen stellen.

Daarmee zie ik qua manoeuvre een parallel met het Amerikaanse *Expeditionary Advanced Based Operations (EABO)* waarbij o.a. *Marine Littoral Regiments* kleine, snel inzetbare eenheden ontplooiën voorzien van moderne waarnemingsmiddelen, raketsystemen en andere vuursteunmiddelen om te kunnen bij dragen aan *sea denial*. Het grote verschil is natuurlijk dat de *US-Navy / USMC* beschikt over het expeditionaire vermogen om eenheden naar het gevecht te brengen en daarbij gevechtskracht vanuit zee lanceren, terwijl Zweden en Finland opereren in kustgebieden ondersteund vanaf de wal. Toch voorspel ik dat hun *op littoral manoeuvre* gebaseerde verdediging NAVO zal inspireren.

Tot slot

Als ik in augustus terugkeer naar Nederland, waar een nieuwe maritieme uitdaging wacht, dan is dat met een beter beeld van de NAVO in brede zin en het maritieme domein in het bijzonder. Door mijn bezoeken aan oefeningen en deelname aan internationale fora heb ik mijn internationale (amfibische) netwerk versterkt en hopelijk een zinnvolle bijdrage kunnen leveren aan MARCOM en NALES. *Last but not least* hebben we als gezin de kans gegrepen om wat van Londen en het VK te zien. Kortom, ik kan weer een goed marine-verhaal aan mijn 'boek' toevoegen.